

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 4

Maribor, sreda 7. januarja 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11-409

Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifi

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani Prešernova ulica št. 4

Dve leti dela

Nele vse časopisje naše države, ampak tudi vse inozemsko, zlasti pa češkoslovaško in francosko časopisje je posvetilo včerajšnji drugi obletnici zgodovinskega manifesta kralja Aleksandra od 6. jan. 1929 obsežne članke. Povsem naravno, saj je izza osvobođenja in ujedinjenja baš ta dan najznačilnejši v zgodovini našega naroda in države. Manifest od 6. jan. 1929 pomeni prekretnico, prelom s slabimi stranmi preteklosti ter pohod na pot konsolidacije in realnega dela. Dve leti ste mnogo prekratki v življenju naroda in države, da bi se moglo povsem obračunati s preteklostjo in ustvariti vse predpogoje za popolno izpremembo in izboljšanje prilik, in šele kasnejši zgodovinarji bodo mogli govoriti povsem objektivno o pomenu dobe izza 6. jan. 1929. Ni pa dvoma, da bo objektivna zgodovina dala stanju, ustvarjenemu s kraljevim manifestom, častno mesto. Zakaj kakor ima današnje stanje po svoji obliki videz diktature, je po svoji vsebini daleč od tega. Pri nas se ne vlada in ne dela samo po volji in želji onih, ki so na vladi; temeljne edinice, občinske samouprave, povsod funkcijonirajo in imajo v njih besedo skoro brez izjeme isti ljudje, kakor pred vpoustavitvijo današnjega stanja. V banskih svetih so najodličnejše osebnosti vseh bivših strank. V vrhovnem zakonodajnem svetu in v vladi sami odločajo moške, ki so tudi poprej zavzemali v narodu in državi važna, odločilna mesta. Ne samo poedinici, ampak cele mase bivših strank so se priključile novemu stanju na nešteti zborih in manifestacijah.

V takšni atmosferi je bilo možno, po izmirjenju vsega javnega življenja, preiti na realno in konstruktivno gospodarsko, upravno in socialno delo, ki je bil poprej polnih deset let zelo zanemarjeno. Ne bomo naštevali velikega števila novih zakonov in naredb, ki so omogočili v vseh panogah državnega življenja, zlasti v gospodarstvu, neoviran in pravilni razvoj. Najvažnejša je nedvomno nova razdelitev države v banovine, ki delajo s polno paro v smeri napredka. Vpostavljen je bil kontakt med oblastmi in narodom in zaupanje naroda v oblast se je dvignilo. Pojačala se je povečana gradbena in gospodarska delavnost.

V zgradbi uprave je važen novi zakon o upravnem postopku. Delo na izenačenju zakonov se s polno paro nadaljuje. Izvršene so priprave za uvedbo katastra in zemljiške knjige v Srbiji in Črni gori. Agrarna reforma je z likvidacijo agrarnih odnošajev v Bosni in Dalmaciji storila velik korak naprej in bo letos zaključena tudi v ostalih delih države. Agrarna banka je tekom zadnjega leta nad 800 milijonov dinarjev plasirala med kmečki narod in znatno znižala obrestno mero kmetijskega kredita, obenem pa s svo-

jim delovanjem potom zadrug dvignila interes kmetijskega naroda za združno organizacijo. Ponekod se je število kmetijskih zadrug v zadnjih letih podvojilo. S sanacijo združnih central so se ustvarili novi pogoji za koncentracijo našega združništva.

Vlada in oblasti so pospeševale delo za povzdigo vseh panog kmetijskega gospodarstva, zlasti pa tudi delo na nujno potrebnih prehodih našega poljedelstva na druge panoge produkcije. V cilju borbe proti padanju cen kmetijskim pridelkom se je ustanovila privilegirana izvozna družba in naša država je sodelovala na več mednarodnih kongresih, kojih cilj je skupno delo za interese agrarnih držav in za boljše plasiranje njihovih pridelkov.

Naš železniški in pomorski promet sta se v minulih dveh letih dobro uredila. Vagonov ne primanjkuje, zastoja ni, dobili smo nov vozovni material, uredili več prog, naša pomorska tonaza je znatno narasla.

Podvzete mere za olajšanje carinskih in davčnih bremen v smislu sklepev vladne seje od 11. dec. 1930 so v narodu ugodno odjeknile. Bile so neposredni rezultat potovanja članov vlade po celi državi in njihovih konferenc ter stikov z narodom.

Dasi tudi pri nas, kakor na celim svetu, stresa težka kriza temelje vsega narodnega življenja, moramo vendar konstatirati deistvo, da ne poznamo brezposelnosti v onem obsegu, kakor v mnogih drugih državah. Deistvo je tudi, da se je v letu 1930, vplačalo več davkov nego v letu 1929, in od tega niti pol odstotka eksekutivnim potom. Takozvane pasivne pokrajine države (Dalmacija, Hercegovina in Črna Gora) tekom zadnjih let niso več trebale podpore države za prehrano, ampak so se vzdržale z lastno produkcijo.

Ujedinjenje in nova organizacija Sokolstva v minulem letu je važno zgodovinsko dejstvo. Z urejevanjem splošnih prilik se je pričelo dvigati tudi delo na kulturni povzdigi naroda: nešteto novih prosvetnih edinic, nešteto novih šol je temu najlenši dokaz. Novi verski zakon je uredil tudi verske prilike v državi in odstranil mnoge prejšnje težkoče.

Nešteto inozemskih odličnih mož je tekom zadnjih dveh let obiskalo našo državo in pisalo o svojih utisih v časopisju svojih držav. Vsi objektivni opazovalci so konstatirali, da se pri nas prilike rapidno urejujejo, da se ne polavljalo novi gospodarski in politični potresi, kakor skoro v vseh državah krog nas, in da se opaža pri nas na vseh področjih dela nenavaden polet. Deistvo je tudi, da se naša pozicija v širokem svetu stalno krepi in da naša država v mednarodnem življenju velik uspeh.

Vse to je poročstvo, da gremo v znamenju 6. jan. lepši in jasnejši bodočnosti Jugoslavije naproti.

Bolgarski komitaši na grških tleh

ATENE, 7. januarja. Tolpa osmih bolgarskih komitašev je preteklo noč vdrla v grško Tracijo ter umorila 6 bogatih vaških prebivalcev na zverinski način. Potem ko so komitaši oplenili vas, so se s številnim plenom umaknili zopet na bolgarsko ozemlje, še predno jih je pričelo preganjati vojaštvo in orožništvo.

Joffrova zadnja pot

FRANCOSKI NAROD JE IZKAZAL DANES SLAVNEMU MARŠALU ZADNJO ČAST. — TRUPLO PREPELJANO V LOUVEGINNES, KJER BO POLOŽENO K VEČNEMU POČITKU NA VRTU MARŠALOVE VILE.

PARIZ, 7. jan. Današnji pogreb maršala Joffra je bil veličastna manifestacija ljubezni in spoštovanja francoskega naroda do svojega preminulega zmagovalca v znameniti bitki ob Marini. Že na vse zgodaj zjutraj so se pričele zbirati ogromne množice ljudstva pred cerkvijo Notre Dame in v sosednjih ulicah, da spremlijo miljenca naroda na njegovi zadnji poti. Policija je le z največjo težavo vzdrževala red in delal prosto pot oficijelnim predstavnikom oblasti ter številnim civilnim in vojaškim odposlanstvom iz inozemstva. Vse trgovine, zabavišča in državni uradi so bili zaprti, vse mesto v žalnih zastavah. Po ulicah, kjer je šel žalni sprevod, so gorele ulične svetiljke, ovite s črnino. Pogrebne svečanosti v cerkvi je opravil pariški kardinal Verdier ob številni asistenci, nakar so francoski generali dvignili krsto z maršalovim truplom in jo ponesli iz cerkve. Žalna povorka,

katere so se udeležili med drugimi tudi predsednik republike Doumerque, vsi člani vlade z ministrskim predsednikom Steegom na čelu, celokupen diplomatski zbor, deputacije zavezniških armad iz svetovne vojne ter nebrojna odposlanstva, je krenila nato preko Trga Concordie pred slavolok Device Orleanske, kjer se je ustavila. Tu se je od pokojnika poslovil imenom vlade in vsega francoskega naroda vojni minister Barthoin, proslavljajoč njegove zasluge in izrekajoč mu večno hvaležnost Francije. Žalna povorka se je pomikala nato proti kolodvoru, kjer so položili krsto v salonski mrtvaški voz posebnega vlaka, ki odpelje maršalovo truplo popoldne v Louveginnes, kjer bo pokopano na vrtu maršalove vile. Tamkaj bodo tudi zgradili Joffrov muzej, v katerem bodo zbrani vsi spomini na velikega francoskega vojskovodjo.

Italijanski prekomorski polet uspel

ITALIJANSKA LETALSKA ESKADRILA PRISPELA V BRAZILJO. — ENO LETALO POGREŠAJO, ENO PA SE JE POTOPILO NA ODPRTEM MORJU.

RIM, 7. januarja. Prvi italijanski prekomorski polet, ki se ga je udeležilo 12 povodnih letal pod vodstvom ministra za letalstvo Balba, je uspel. Italijanska letalska eskadrila je včeraj ob 1.30 zjutraj startala na afriški obali ter po 18 urnem poletu ob 19.40 dosegla južno-ameriško obal pri Port Natalu, odkoder bo nadaljevala polet v Rio de Janeiro. 10 letal je pristalo v kratkih presledkih, eno se je izgubilo ter je doslej še niso našli, eno pa je moralo radi defekta v motorju pristati na odprtem morju. Posadko je sprejela na krov italijanska križarka, dočim se je letalo potopilo.

Vest o uspelem prekomorskem poletu italijanskih letalcev je izzvala v Rimu veliko navdušenje. Listi so izdali posebne

izdaje, v katerih podrobno opisujejo ves polet in poveljujejo hrabrost ter sposobnost italijanske aviacije.

BUENOS AIRES, 7. januarja. Deset italijanskih vodnih letal je snoči ob 19.40 pristalo v Port Natalu. Posebna brazilska letalska eskadrila je šla Italijanom nasproti. Po pristanku je priredila več ti-soč glav broječa množica med katero je bilo posebno mnogo Italijanov, letalcem burne ovacije. Italijanski piloti so razvili v pristanišču fašistično zastavo in zapeli fašistično himno. Guverner natske province je čestital ministru Balbu k uspelemu poletu. V vladni palači je bil prirejen zvečer svečan sprejem. Za časa bivanja v Braziliji bodo Italijani gostje osrednje vlade v Rio de Janeiro.

Banska uprava in cene kruha

LJUBLJANA, 7. jan. Z odlokom banke uprave so za mesto Ljubljano določene sledeče cene kruha: beli kruh kg 4 Din, črni 3.50 Din. Cene žemeli ostanejo neizpremenjene, pač pa bo povečana njihova teža.

Čuriška borza

CURIH, 7. jan. Beograd 9.126. Pariz 20.26. London 25.055. Newyork 516.12 Milan 27.015. Berlin 122.84. Dunaj 72.60. Praga 15.30.

Velike korupcijske afere v Franciji

PARIZ, 7. jan. Tu so odkrili zopet dve zelo mučni korupcijski aferi. Pri oddaji javnih del za obnovitev otoka Martinique si je več članov generalnega sveta na nedonusten način prilastilo dobavo v višini 200 milijonov

frankov. Generalni ravnatelj Bessier je bil že aretiran.

Drugo afero so odkrili v Lyonu. Na tožbo tamkajšnjega župana in bivšega ministrskega predsednika Herriota je bil aretiran mestni inženjer Sace, ker je podal nanačno poročilo o zadnjem sporu med občino in plinsko družbo, za kar je prejel milijon frankov podkupnine. Razen tega je do-gnalo, da je prodal plinski družbi za četrto milijona frankov razne listine, ki so za občino izredne važnosti.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravnega »Franc Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franc Josefove« vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franc Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

Mariborski in dnevni drobiž

Čestit Božič

želi svima našim prijateljem in čitaoci-
ma pravoslavne vere

Redakcija »Večernika«.

Hristos se rodi, va istinu se rodi!

Pravoslavni badnjak je bil letos zelo veličasten. Včeraj popoldne ob 13.15 se je od vojašnice vojvode Putnika pomikala mogočna povorka pravoslavnih vernikov med sviranjem vojaške godbe in pokanjem pušk po Stritarjevi in Frankopanovi ulici čez kralja Petra trg in državni most, odtam pa po Gosposki, Slovenski in Vrazovi ulici v mestni park po badnjake. Povorka je spremljala velika množica ostalega prebivalstva. Iz parka je povorka krenila po isti poti nazaj v vojašnico, kjer je prota Trbojevič obavil simbolične obrede blagoslovitve banjaka. Povorka je vodil g. major Nastas Mirko-
vič. Na večer je po vseh vojašnicah zavladalo živahno božično veselje pravoslavnih vernikov.

Knjige Vodnikove družbe.

Člani Vodnikove družbe na mariborskem okrožnem sodišču in oni, ki so se prijavili g. Beletu, bivšemu uradniku Trgovskega gremija, dobe knjige proti izročitvi izkaznice v knjigarni Tiskovne zadruge, Aleksandrova cesta 13. —

Ustanovitev sokolskega društva na Teznu.

Mariborska okolica je dobila v nedeljo, dne 4. t. m. novo sokolsko postojanko. Ustanovilo se je sokolsko društvo na Teznu. Popoldne ob 14. se je zbralo v osnovni šoli množično občinstvo, da prisostvuje ustanovitvi Sokola. Prispeli so tudi bratje iz Maribora, Pobrežja in Studencev. Od 14. do 15. ure se je vršilo vpisovanje članstva. Po vpisovanju je predsednik pripravilnega odbora br. Ivan Tomažič pozdravil občni zbor, nakar je starosta mariborske sokolske župe br. dr. Kovačič v poljudnih besedah razložil pomen in cilj Sokolstva. Od br. Kumerca predlagano društveno upravo je župni starosta takoj potrdil. Starosta društva je br. Ivan Tomažič, znan sokolski delavec predvojnega Maribora. Razveseljivo je dejstvo, da se je vpisal v Sokola skoraj celoten občinski odbor, ki je že pri proračunski seji pokazal naklonjenost društvu s tem, da je votal vsoto 5000 Din za Sokola. Tudi nakup zemljišča za letno telovadišče ima društvo zasigurano. Na občnem zboru pa smo pogrešali še precej onih, ki se radi ponašajo z narodnostjo in patriotizmom. Vabimo jih, da ne gledajo našega dela po strani, tem več naj pomagajo doseči to, da bomo združeni vsi občani v Sokolstvu. Sokolu na Teznu pa želimo najlenjšega razvoja! —

Gospod finančni direktor dr. Povalej Josip

je v času od 5.—10. t. m. službeno odsoten. Dne 8. in 9. t. m. bo od 10.—12. ure sprejemal stranke v prostorih finančnega inspektorata v Mariboru. Sprejemanje strank v Ljubljani vsled tega v teh dneh odpade. —

Ljudska univerza v Studencih,
sporoča svojim obiskovalcem, da se redno predavanje v četrtek, dne 8. t. m. radi kinopredstav v dotičnih prostorih ne vrši. Prihodnje predavanje bo v ponedeljek 12. t. m. in bo predaval g. Robnik. Naslov predavanja bomo pravočasno objavili. —

Ljudska univerza v Mariboru.
Opozarjamo na zanimivo predavanje prof. Vincenta Lavoixa v francoskem jeziku o Parizu v petek, dne 9. januarja ob 8. zvečer. Govoril bo o duši Pariza — njegovih prebivalcih in prebivalkah prof. Lavoix. On imenuje Pariz svetovno metropolo žene, tako globoko se afirmira njeno izredno čustveno življenje in njena duhovitost v vsem javnem življenju.

Toča v januarju.

V okolici Mostarja je padala te dni kakor oreh debela toča, ki pa ni napravila prav nobene škode, ker posevki še niso vzklili. —

Mariborsko gledališče

Sreda, 7. januarja: Zaprto.

Četrtek, 8. januarja ob 20. uri: »Grof Luksenburški«. Ab. B. Kuponi.

Iz gledališča. V četrtek, 8. t. m. se bo ponovila Leharjeva vesela in melodiozna opereta »Grof Luksenburški«, ki je letos radi dobrega podajanja in uspele inscenacije še vselej privabila občinstvo! — »Duh zemlje« (Lulu) zanimiva in povsod z največjimi uspehi igrana moderna drama Franka Wedekinda se študira za najbližji čas. Za predpustne dni pa se pripravljaja sijajna burka »Odgojena noč«, ki so jo igrali v Zagrebu in Beogradu večer za večerom pri razprodani hiši.

Krasna družabna prireditev Francoškega krožka.

Včeraj popoldne se je vršila v »Vesni« srčkana prireditev našega delavnega in zaslužnega Francoškega krožka — la fête enfantine. Nastopili so pred številnim izbranim občinstvom naši najmanjši in najmlajši mariborski »Francozi«. Najprej so zapeli (slovensko) božično pesem »Svetla noč«, nato pa so se vrstile kratke recitacije, nastopi v koru, otroške igre in kratek igrokaz. Mladi umetniki, ki so izvršili svojo nalogo z očitnim navdušenjem in temperamentom, so želi obilo zaslužene pohvale. Sledila je naša in francoska himna. Slednjič je g. konzul M. H. Furrer z občutkom predaval lepi pesnitvi: Victor Hugo: »Après la bataille« in »Alphonse Daudet: »Le Sous-Préfet aux champs«. Po prireditvi so bili mladi umetniki in umetnice pogoščeni v telovadnici. Odbor krožka zasluži vse naše priznanje. Največje zasluge za uspešno prireditev pa imajo »gospod in gospa Furrer in gospe d'Acaro in Vrečko, ki so se požrtvovalno posvetili našim malčkom ter jim vcepili v mlada srca iskreno ljubezen do lepega francoskega jezika in do velike francoske kulture. Želimo samo, da bi se taki družabni večeri še večkrat vršili. —

Zgodovinsko društvo v Mariboru.

Kot dosedaj vsako prvo sredo v mesecu, tako bo tudi drevi sestanek zgodovinarjev ob 20 uri v Narodnem domu. Prof. J. Šedivy bo nadaljeval s svojim poročilom o slovanski historijografiji in bo podal s'ko zgodovinskega pri Poljaki. O pri nas malo znanem vprašanju, o alarodistiki pa bo poročal prof. M. Grošelj, ki bo očrtal z zgodovinskega stališča najstarejše narode v območju Sredozemskega morja.

Važno za delodajalce.

Davčna uprava v Mariboru opozarja, da so dolžni privatni službodajalci od 1. januarja 1931 naprej pobirati tudi davek na samce. V smislu pravilnika k čl. 100. zakona o neposrednih davkih morajo dalje vsi oni službodajalci, ki plačujejo u-službeni davek v markicah, predložiti svoje davčne knjižice za u-službeni davek najpozneje do 31. januarja pri davčni upravi soba št. 10 v pregled. Nasprotno pa se morajo vsi oni delodajalci, ki niso zavezani pobirati davka v znamkah in imajo povprečno preko 20 nastavlencev, prijaviti do 25. januarja davčni upravi, da se jih vpiše v knjigo delodajalcev, ki izročajo u-službeni davek v denarju. Če tega ne storijo v gornjem roku, se jim predpiše najvišja kazen po čl. 138 prej omenjenega zakona.

Vlomi, sami vlomi.

Tekom zadnjih par dni zaznamujemo v Mariboru kakih 7 do 8 vlomov. Zadnji je bil izvršen v stanovanje inž. dr. Omana v Dvofakovi ulici 1 (palata Pokojninskega zavoda). Ena soba stanovanja je obenem pisarna tvrdke »Elin«. Ko je služkinja včeraj zjutraj šla pospravljat, je našla sicer zunanja vrata zaklenjena, notranja pa odprta in se je videlo, da so bila odprta s ponarejenim ključem. Iz nasilno odprtega predala miznice je bila odnešena ročna blagajna s 33.000 Din. Policija je prepričana, da so vsi zadnje dni izvršeni vlomi delo enega storilca, ki so mu že na sledu. —

Smrtna kosa.

Na kralja Petra trgu 9 je umrla včeraj gospa Frančiška Kowschetz, hišna posestnica, v 74. letu starosti. —

Smrtna nesreča kleparskega mojstra.

Danes dopoldne je popravljal žlebe na hiši gospe Schmdiderer, na vogalu Gosposke ulice in novega Glavnega trga, kleparski mojster Josip Serjanc. Ob tri četrt na enajsto uro je po nesrečnem naključju padel s strehe na tlak Gosposke ulice in obležal na licu mesta mrtev v mlaki krvi. Seveda se je takoj nabrala tam velika množica ljudi.

Samomorilec pri Vurberku.

Pod sanatorijem »Ruskega Rdečega Križa« v Vurberku je nastavljenec tamšnjega veleposestva našel obešenega mladeniča. Komisijalni gled je ugotovil identiteto nesrečnega. Bil je mizarski pomočnik Franc Zelenko, ki je zadnje dni bil zelo zaničljiv in je ponival po gostilnah. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Martinu.

Pri sankanju z glavo v drevo...

Včeraj popoldne je na bregovih in obronkih nad Tremi ribniki vladal radi lepega vremena prav živahen vrvež skromnejših smučarjev in vzlasti sankalcev. Pri tem pa se je pripetila težja nezgoda. Med številnimi sankalci je bil tudi 17letni mehaničarski vajenec Radoslav Saksida, katerega so sanke zanesle med drevje. Ker se v hipu radi prevelike strmine ni mogel izogniti preteči oviri, se je z glavo zaletel v drevo in obležal nezavesten. Ponesrečenca so prenesli v bližnji »Lovski dom«, odkoder so ga z reševalnim autom prepeljali v bolnico. Ker je nesrečnemu mladeniču pri tej nezgodi počila lobanja, je njegovo stanje resno.

Ogenj v Strossmayerjevi ulici.

Danes, okrog 12.45, je naznanil plat zvona ogenj v mestu. Gorelo je v Strossmayerjevi ulici v elektrotehničnem podjetju »Vatra«. Vnela se je neka štelazha, ki je bila poleg plinske peči. Domačini in gasilci so ogenj takoj pogasili in preprečili vsako nevarnost. —

Teloh, zvončki, trobentice, cvetoča resa...

To so paša za oči v kožuhe zavitih meščanov, ako pridejo v dopoldanskih urah na Glavni trg in se malo pošetajo med vrstami stojnic. Včeraj so bili krasno razviti šopki teloha prava tržna senzacija. Nabran je bil v solčnih legah hočkega Pohorja. Uboga ženica ga je prinesla 2 uri daleč na trg... —

Jugoslovensko kemijsko društvo, sekola Maribor.

priredi v četrtek 8. januarja ob 8. zvečer, v prostorih kina Apolo brezplačno predavanje s filmom o tehniki avtogenega varjenja. Vabimo vse gg. inženjerje, mojstre, pomočnike in vajence kovinske stroje, kakor tudi ostale interesente sorodnih strok. —

Izseljevanje v Peru in Belgijo.

Izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja, da je po naredbi vlade države Peru izdaja konzularnih vizov za potovanje iz naše države tja omejena samo na povratnike in na osebe, ki imajo zasigurano delo v primorskih krajih države Peru. — Izseljeniški komisariat tudi svari pred izseljevanjem v Belgijo. —

Humorističen lov za odojkom.

Včeraj zjutraj je neki vojak nesel preko državnega mostu v naročju prav čedno rejenega božičnega prašička (odojka), ki mora priti pečen na pravoslavno božično mizo. Lepega belega odojka pa je hipno prišla zla slutnja, izmuznil se je iz toplega vojakovega naročja ter zbežal po državnem mostu. Očividno se ni mogel prav orijentirati in begal je pred svojim »egajalcem« med avtomobili, autobusi in pasanti proti Kralja Petra trgu. Seveda ni ušel svoji usodi. —

Aretacija vlomilca.

Mariborska policija je na podlagi ovadbe in tiralice orožniške postaje v Ločah aretirala 34letnega brezposelnega delavca Rudolfa Vodlaka iz Bralslovč, ki je na podlagi raznih indicij osumljen, da je v noči od 13. na 14. nov. 1930 vlomil v Šalamonovo trgovino v Zbelovem in odnesel blaga za nad 4000 Din. Mož sicer tali, ne more na dokazati svojega alibi. Policija tudi domneva, da je Šalamon v zvezi z vlomi izza zadnjih dni v Mariboru. —

KINO

Grafski:

Samo danes, sredo, in jutri, četrtek, zadnjikrat RICHARD TAUBER
ZEMLJA SOLNCA.
100% nemška zvočna opereta.

Union:

Od danes do vključno ponedeljka
Velefilm v naravnih barvah. 100%
nemški govoreči in zvočni film.
KRALJ VAGABUNDOV
Mojstrsko delo po istoimenski operi.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17 19 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15 17 19 in 21. uri
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blazini. XXVI

Apolo kino

V soboto, 10. in nedeljo 11. jan.:
POLICISTI

Kino »DIANA« Studenci.

Torek 6., sredo 7., četrtek 8. januarja
Prvi polju

Vesela filmska zgodba s priljubljeno
ANY ANDRA v glavni uloži.
PREDSTAVE: ob delavnikih ob 8. uri: ob nedeljah in praznikih ob 4., 17, 19, 21. uri. Moderna godba!

Mesečni sestanek perutinarjev

se bo vršil drevi ob 7. uri v restavraciji g. Birtiča pri mestni klavnici. Ob tej priliki bo poročal g. predsednik mariborske zadruge o zletu v vzorno veleperutninarstvo v Wagni pri Lipnici, katero si je včeraj ogledalo precejšnje število članov in gostov. Razgovor bo tudi o delovanju zadruge v tekočem letu. Prijatelji naše domačegrudne štajersko-zagorske kure dobro došli! —

Rdeči križ na Pobrežju

bo vprizoril v nedeljo, dne 11. januarja, ob 19. uri, v dvorani gospe Rojko, šaljivo veseloigro v 5. dejanjih »Zmešnjava nad zmešnjavo«.

Akademski ples v Ptuj.

Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuj je priredilo v soboto, dne 3. januarja v vseh prostorih Društvenega doma tradicionalni vsakoletni akademski ples. Tudi letos je uspel nadvse animirano. Ob 21. uri je slavnostna koračnica priznane »Jonny-jazza« iz Ljubljane pozdravila prihod pokroviteljice ge dr. Senčarjeve in kmalu je v dvorani nastalo živahno rajanje, ki je trajalo v najboljšem razpoloženju do zgodnjih jutranjih ur. Na plesu je bila izvoljena »Miss Academica« gđc. Klara Senčarjeva; obenem je društveni odbor razdelil nagrade trem najboljšim plesnim parom. Prireditve so posetili zastopniki vseh ptujskih državnih uradov, oficirski zbor in drugi odlični gosti. Moralni uspeh prireditve je popoln in tudi z materijalnim je zaslužni pripravljalni odbor menda zadovoljen. —

Kamnica.

Otvoritvena sokolska veselica bo v soboto, 10. januarja v gostilni Pavešič ob 8. zvečer. Jako pester spored! Vabimo vse, ki se hočejo veseliti in do jutra stajno plesati. Ob 8. uri avtobus z Glavnega trga. Vstop le 3 Din. — 38

Planinska srca

bodo živahneje utripala na veselici, ki jo priredi kolosarski klub »Edelweiß 1900« pod geslom »Čar gorske noči« dne 10. t. m. v Unionu. Umetna vožnja na kolesih, zvezana s »Schuhplattlerjem«. Kolo veselja. Priskrbite si vstopnice v predprodaji: Schober Franc, Kralja Petra trg, Krempl Josip, Meljska cesta, Čizek Fr., Radvanjska cesta in v hotelu Halbwidl.

TRENCHCOATI,

površniki, hubertusplašči, usnjeni fopci, 300 vrst krzna, pliši, snežni čevlji, snežni škornji, galoše, kakor tudi vse manufakturno blago na obroke. ORNIK, Maribor, Koroška cesta 9. XLIII

Samci in male obitelji

jedo poceni in dobro le v javni kuhinji na Slomškovem trgu 6. —

Jedilni list živali

BRAT POŽRE BRATA V MATERINEM TELESU.

Človek je različno hrano iz rastlinskega in živalskega sveta, poje stvari, ki mu diše ali tudi ne diše. Med bitji ki žive samo od določene hrane in bitji, ki jedo pravzaprav vse, je pa seveda mnogo stopen. Mesojede živali niso izbirčne in že roparske žuželke imajo precej široko vest. Pa tudi pri višje razvitih živalih naletimo na stopnje v izbiri hrane. V Afriki živi kača, ki se prehranjuje le s ptičjiimi jajci. Jajca požira cela, jih potem v požiralniku s pomočjo vratnega vretenca predre, da odteče vsebina v želodec, lupine pa zopet izbruhne. Druge kače zopet se prehranjujejo samo s polži, nekateri pa žro vsevprek, kar jim pride na zobe. So plazilci, ki žro samo plazilce in dogodilo se je, da so v požrti kači našli tretjo kačo.

Nikdo pa ne sme misliti, da ta jedilni list tem živalim trajno ugaja. Razumljivo je, da tudi živalim stalno ena in ista hrana preseda, toda ne toliko radi okusa kakor človeku, več iz bioloških potreb. Kuščarji, katerim so dajali kot hrano le črve, ki se zaredijo v moki in jim je to slaščica, so poginili, ker je debela koža teh črvov neprebavljiva in kvari organizem. Povodne želve, katere s slastjo jedo meso sesalcev, poginejo v nekaj letih, ako se jim ne pridaje k mesu nekaj rib ali vsaj deževnikov. Kakor vsi vemo, živali ne žive samo od živih živalskih in rastlinskih teles. Živalska hrana je slaščica šakalom, hijenam, roparskim pticam in nekaterim žuželkam. Tudi v mrtvih rastlinskih telesih se zaredi mnogovrstne živali. Še celo v kleju in kisu žive živalice; razkrajajoča se živalska in rastlinska telesa so iskana hrana za živali nižjih vrst.

Nekak ekstreman jedilnega lista imajo gotovo one živali, katere smrti svojih žrtev ne morejo in ne marajo dočakati, ter žive kot zajedalci na živih telesih. Takaj smo pravzaprav na meji med roparji in zajedalci. Roparica nima interesa, da živi žrtev dalje, dočim zajedalci čuvajo svojega gostitelja tako dolgo, dokler ga rabijo. Sudanske kure nosijo v sebi ogromne trakulje a zato ne hirajo. Isto je z zeleno žabo, ki ima v mehuru

in pljučah zajedalce, ki mu življenja ne grenijo. So sicer živali, ki mnogo več ubijajo, kot nameravajo »pojesti«. Med te štejemo lisico, leoparda, volka in druge roparice, ki včasih grozno gospodarijo v čredah domačih živali ali v kurnikih. Gosenica takozvanega volčjaka, ki se dobi v Dalmaciji, požre najmanj desetkrat večjo količino kakor je sama — zelo obilen jedilni list — a potrebuje to za pozneje, ko se zabubi. Velike kače si privoščijo tudi ogromne porcije naenkrat: dorastle koze, antilope in druge živali. To je pač višek požrešnosti.

Do kanibalizma ni več daleč. Zajci, divji, kakor domači, požro mnogokrat svoj zarod. Pri kuščarjih je kanibalstvo zelo pogosto. Posebno znana je samica smaragdne kuščarja, ki zleže 12 jajčec, se navadno obrne in jih požre, kolikor ji ravno diši, ostale pa pusti. Tudi naša zelena kuščarica ni boljša, ima namreč na jedilnem listu mladiče svoje vrste. Nič boljši niso mnogi samci rib. Tudi med brati in sestrami v tem oziru ni parda. Znana je to posebno pri črnem planinskem močeradu, ki živi v alpah, in požre dva mladiča svoje brate že v materinem telesu. Razvijeta se namreč le dva, ostali ostanejo v zarodku in ti zarodki služijo obema za prehrano. Gotovo izreden jedilni list imajo nekateri črvi, ki požro počasi in do popolnega razvitka svoj mater. Najhujše pa je to pri nekaterih vrstah pajkov. Po oploditvi požre samica svojega »soproga«. Našli so celo neko vrsto kobilic, ki ima na svojem jedilnem listu dele lastnega telesa. Da pa ne končamo s samimi grozotami, se spomnimo še na mravlje, katere si goje v svojih »graščinah« uši vrtnic, ki izločajo neko sladko tekočino. Mravlja poboža uš s tipalnicami po hrbtu, uš pa spusti kapljico te tekočine, ki jo mravlja slastno pscrka. Ušica jim je skoraj isto kot nam molzne krave. Še praktičnejši pa so termiti, ker uničujejo in izpodredajo temelje hiš, ako se pojavijo v večji množini. Te živalice goje v svojih stanovanjih, podobnih velikim mravljiščem, neko vrsto gliv in s tem pitaajo svoje ličinke. Raznovrsten in res čudežen je jedilni list živali.

go dejstvo, da diktatura odbija Nep (novo ekonomsko politiko), da se oddaljuje od pota razvoja in da se Rusija vrača k stanju v l. 1918 do 1920, t. j. stoočstotnemu lenjinizmu. Politično pomeni to obnovo državljanske vojne in terorja.

Ni mogoče predvidevati, v kakšnem tempu se bodo dogodki razvijali. Popolnoma jasno pa je, da po odklonitvi Nepa morajo nastati zelo resne politične posledice. In ta posledica bo neizogibna sprememba v režimu, t. j. likvidacija diktature. To pa se bo zgodilo ali s prevratom v stranki ali pa kot posledica novega narodnega pokreta.

Anekdote

Ko so slavnemu francoskemu vojskovodji, princu Conde po neki veliki zmagi priredili Parižani slavnosten sprejem in velikanske ovacije, ga je eden njegovih generalov, ki je bil silno ljubosumen na njegove zmage, kar je bilo že splošno znano, vprašal: »Vojvoda, kaj bodo rekli Vaši sovražniki po tem novem zmago-slavju?«

Princ Conde je jedrnatno odgovoril: »Pravkar sem hotel to Vas vprašati!«

Neki prosilec je prosil vojvodo Longueville, naj se zavzame pri Ludoviku XIV. za njega in je pripomnil: »Saj se sicer ne morem na nikogar drugega zagnati kakor na Boga in na Vas, Visokost.«

»Potem pa mi je zelo žal,« je odgovoril vojvoda, »kajti ravno na naju dva dajo na dvoru najmanj.«

Grofa Orlova, miljenca carice Katarine II. je kasneje izpodrinil Potemkin. Ko je nekoč zapustil zimsko palačo, je srečal na stopnicah Orlova in ga je vprašal, kaj je novega.

»Nič posebnega,« je odvrnil grof Orlov, »samo to, da grem jaz navzdol, Vi pa navzgor.«

Ciganske prigode

Dogodilo se je nekoč, da je nanesla cigana pot mimo prodajalca melon. Prodajalcu se je zahotelo šale in zato zakliče ciganu:

»Halo, ciganska duša, ako se hitro zlažeš, ti darujem eno melono.«

»Kaj mi hočeta dve meloni, dragi gospod, dovolj bi mi bila ena!«

»Pa eno sem tudi rekel.«

»Kakor je Bog v nebesih, rekel si, da mi daš dve meloni!«

»Lajš, cigan!«

»Dobro torej, ako lažem, daj mi eno melono, katero si mi obljubil, ako se hitro zlažem!« reče cigan in odnese melono.

Nekoč privede pop s seboj na dom Švaba in cigana, da bi mu razcepila drva. Najprej pa ju je hotel pogostiti, potem pa odrediti vsakemu svoje delo. Ko je gospodinja postavila na mizo kosilo, vpraša pop:

»Kdo bo pojedel juho?«

»Jaz« odgovori cigan.

»Kdo bo pa pojedel ostale jedi in popil vino?« vpraša dalje pop.

»Tudi to bom opravil jaz« se odreže naglo cigan.

»Dobro« nadaljuje pop, »toda kdo bo pa razcepil drva?«

»Za vraga, zini tudi ti besedo, ne pusti vedno mene govoriti!« se obrne zdajci cigan k Švabu.

Na jesen je ciganu zmanjkalo slame. Napoti se k agi s prošnjo, da mu posodi sveženj slame, dokler mine zima. Aga ugodí ciganovi prošnji. Minil je Božič, toda cigan še ni vrnil agi slame. Pošlje aga ogorčen ciganu sledeče poročilo:

»Cigan, ciganski, takoj mi vrni slamo!«

»Usmili se me gospod,« prosi cigan, »ni še zima!«

»Kako ni še zima,« se huduje dalje aga, »ko je že minul vlaški Božič?«

»Gospodar,« odgovori cigan, »Vlahi trdijo, da je Božič jesenski svetnik.«

Postaral se je ciganu konj, pa se zmisli, da ga nekomu proda in po ciganski navadi kupca tudi opehari. Pride nekega dne k ciganu seljak in se s ciganom za ko nja že skoraj pogodi, ko se naenkrat vmeša v kupčijo ciganka, ki začne na vse pretege zabavljati čez konja in vidno kvariti ciganu kupčijo. Ko vidi seljak, da ciganka proti svoji navadi in koristi podcenjuje vrednost lastnega konja, vpraša začudeno:

»Ali teta, zakaj podcenjuješ svojega lastnega konja?«

»Kako bi ga neki ne podcenjevala,« odgovori ciganka, »ko je včeraj vlovil na ju zajca in celega pojedel, mi in moji otroci pa nismo zajca niti okusili.«

Seljaku se je to zdelo skoraj nemogoče, toda ciganka je nadaljevala:

»Kako bi to ne bilo mogoče, pri Bogu, noben četveronožec ga ne dohiti — komaj ga more preleteti ono, kar leti.«

Seveda je seljak takó urnega konja tudi takoj kupil.

Grela se je pri ognju ciganska družina. Spregovoril najprej gospodinja:

»E, da imamo masla kakor nimamo brašna, pa bi si izposodili v vasi ponev in spekli bi gosposko pogačo!«

Nadaljuje mali ciganček: »Nesel bi pogačo v peč, da se lepo speče!«

Drugo ciganke okreče roko, grabi, kakor da bi že jedel: »Jaz bi, mati, pogačo pa tako le jedel!«

Ko to vidi oče družine, stari cigan, lopne s pestjo cigančka in zakriči: »Polagoma, mali požrešnež, prestani malo, kaj hočeš ti vso sam pojesti!«

Peljali so ciganski svatje nevesto. Ko so prispeli na razsežno polje v bližino ženinovega doma, zašepče ženin kumu: »Čuj me ti, reci nevesti, da je vse to polje moje.« Kum pristane na to in reče nevesti:

»Vidiš li dekle, to polje — to je vse last tvojeje ženina!«

Nvesta, vsa radostna, začudeno vpraša svate:

»Zaboga, bratje, ko to množino polja preorjejo in posejejo, kdaj vse to požanjejo?«

»Bogme, lahko je to,« odgovori stari svat, »ko začne žeti vsak lastnik svoj del polja, potem je to zelo lahko opravilo.«

Sport

Smuška tekma na Pohorju

Mariborski smučarski klub priredi dne 11. januarja svojo klubsko tekmo na Pohorju s startom in ciljem Ruška koča.

Tekmuje se v treh kategorijah in sicer: senjori, junjori in dame v konkurenci ter senjori in junjori izven konkurence.

Dolžina proge je: za senjore km 18, za junjore km 8 in za dame km 5.

Tekme se lahko udeležijo člani mariborskega smučarskega kluba v konkurenci, člani ostalih klubov JZSS pa izven konkurence. Vsak tekmovalec mora biti verficiran pri JZSS.

Starta se ob 9. uri pri Ruški koči.

Prijavnina za tekmovalca je Din 10.—. Prijave se sprejemajo pri klubovem tajniku v trgovini Stojec, Jurčičeva ul. 8, Maribor, do 10. januarja. Poznejše prijave proti dvojni prijavnini do ene ure pred startom.

Vodstvo tekme sestoji iz sledečih gg.: Predsednik: ing. Saša Mis, tehnični vodja: inž. Rudi Kudelka, starter: Kocbek, časomerilec na startu: Zitterschlager, časomerilec na cilju: Pirnat, sodnik na cilju: Dekleva, zapisnikarja: gđc. Pivko in Franko, zdravnik: dr. Furlan.

Prvoplasirani tekmovalci vseh treh kategorij v konkurenci prejmejo darila, drugo plasirani klubske plakete, tretje plasirani diplome. Izven konkurence prejmejo prvoplasirani klubske plakete. Zmagovalec v kategoriji senjorjev v konkurenci postane klubski prvak za leto 1931. Darila so razstavljena v trgovini Babič, Gosposka ul. Objave doseženih uspehov in razdelitev nagrad bo v Mariboru v hotelu »Pri zamorcu«.

Sokolstvo

Ustanovni občni zbor Sokola na Pobrežju

se bo vršil v nedeljo, 11. januarja ob 14.30 uri v narodni šoli na Pobrežju. Vsi prijatelji sokolske misli vabljeni. Vpisovanje od 13.30 do 14.30 ure. — Pripravljalni odbor.

Sokol Marenberg - Vuhred.

Kakor povsod, tako se je tudi pri Sokolu Marenberg - Vuhred nehalo mrtvilo in začelo s smotrenim sokolskim delom. Sokol Marenberg - Vuhred priredi dne 1. svečana letos v Brudermanovi dvorani v Marenbergu maškerado, koje čisti donos je namenjen fondu za zgradbo prepotrebne Sokolskega doma v Marenbergu. Prosim vse zavedne Jugoslovane, da se prireditve udeležijo v čim večjem številu, da se bo uresničila želja po lastnem domu. Vsa sosedna društva prosimo, da ta dan ne prirede nobene konkurenčne prireditve, ker le v slogi je moč. Zdravo! Odbor.

Redna seja župne uprave

bo jutri, 8. januarja, ob običajni (19.) uri v župni pisarni. Prosim za čim številnejšo udeležbo, da si razdelimo udeležbo na društvenih občnih zbiorih. — Zdravo! —

Nisem baš iz Sarajeva

Neki mladenič vstopi v brivnico, da se obrije. Brivcu, šalivcu, se zahoče šala in vpraša mladeniča: »Odkod si ti fantič?« — »Iz Sarajeva,« mu odgovori. Brivec nadaljuje: »Slišal sem že mnogo pripovedovati o sarajevskih junakih, ki se baje dajo briti brez mila in vroče vode, samo s hladno vodo; je li to resnica?« Mladenič se hoče postaviti in mu odgovori: »Res je, ako ne veruješ, prepričaj se na meni.«

Brivec ga namoči samo s hladno vodo brez mila in delo se začne. — Od velike muke stiska mladič zobe, krivi ustnice in obrača oči. Ko le ne more več vzdržati zakliče brivcu: »Prosim te, mojster, namoči raje z vročo vodo in namaži z milom, ker nisem baš iz Sarajeva, temveč iz okolice.«

Vojvoda Larocheffoucauld je rotli grofice Brancas, naj mu bo vendar naklonjena. Ker pa so bile vse njegove prošnje zaman, ji je rekel: »Dajte mi vendar to miloščino!«

Grofica je odgovorila: »Nemogoče. Imam že svoje reveže.«

Kerjenski o sovjetski pjatiletki

A. F. Kerjenski, ki je bil — kakor znano — v prvi ruski vladi po februarjski revoluciji l. 1917, v vladi kneza Ljova, minister pravde, od maja naprej minister vojske in mornarice, od 21. jul. 1917 do oktoberske revolucije pa sam predsednik vlade, in ki je po oktoberski revoluciji 1917, v kateri so zmagali boljševiki, moral pobegniti iz domovine, se je ob božiču mudil pri »babici ruske revolucije«, gospe Breškovski, ki živi blizu Prage. Pri tej priliki je na vprašanje novinarjev, kaj misli o sovjetski »pjatiletki«, t. j. o petletnem načrtu za industrializacijo Rusije, izjavil med drugim sledeče:

Sovjetski gospodarski petletni načrt, da se v Rusiji v ameriškem tempu potom diktature ustvari industrija, je izzval v inozemstvu, tudi v resnih gospodarskih in političnih krogih, resno pozornost. »Pjatiletka« je, stvarno vzeta, poskus, da se gospodarska politika podredi ciljem vladajoče skupine, poskus, da se narodno gospodarstvo pretvori v strankarsko gospodarstvo. Pjatiletka, kakor je predvidena v petoro zvezkih, ki jih je l. 1928 izdal Gosplan, je samo na papirju, dejansko je ni. Pjatiletka je predvidevala n. pr. tudi stabilizacijo červonca in povišanje kupne moči. Mesto tega pa je nastopil zlom finančnega sistema in padec červonca. Pjatiletka je predpostavljala, da bo uničila dohodke iz zasebnega gospodarstva, zlasti iz poljedelstva, stvarno pa so uničene vse gospodarske sile. Pjatiletka pa ni predvidevala univerzalne kolektivizacije in nimalo v tem pogledu sedanjih Staljinovi prijatelji ničesar skupnega s pjatiletko.

Da bi nekomu naprtila krivda radi neuspeha diktatorskega načrta industrializacije, je bil insceniran proces proti Ramzinu in ostalim inženierjem radi sabotiranja pjatiletke in socialistične izgradnje države.

Osnovna pojava današnje Rusije — je nadaljeval Kerjenski — ni pjatiletka, ne-

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

36

Omeniti je treba, da ni bila radodarna s priimkom »singo«, ki ga je dajala Lantnéju le poredkoma ob gotovih, jako nepogostih prilikah.

»Siguren sem popolnoma!« je dejal Lantné in vztrepetal.

Zakaj priimek »singo« ga je navdal — vsled tona, kako ga je izgovarjala — vselej z neprijetnim čustvom.

»To je nekaj čudovitega!« je povzela starka, in res so izražale n'ene oči nepritvorjeno občudovanje.

Kaj je pač občudovala?

Zmajala je počasi z glavo in zamrmrala med zobmi:

»Da, da. Čudne so zvezde usod. Bogme, to je imenitno.«

In dodala je z nenadnim vznemirjenjem:

»Ali je rana nemara opasna?«

»Mislim, da ne,« je odgovoril Lantné.

Zdaj je ciganka izustila besede, ki ni razumel njih smisla niti Manfred, niti Lantné:

»Bog ne daj, da bi umrl, tega nočem, ne bilo bi pravično!«

Neizogibno je, da uvrstimo tukaj dogodek, ki doslej še ni našel mesta v naši povesti, dasi je velike važnosti, ker utegne posvetiti vsaj nekoliko v tem globino Cigankine duše.

Gotovo so ugenili naši bralci, da je bil Lantné tisti, ki je nagovoril rokovnače, naj naskočijo Luvér.

Že od prvega hipa ni dvomil Lantné niti majčkeno, da je Manfredov šk'ep neomajen.

Kaj mu je bilo storiti? Ali naj ga spremi v Luvér? To je pomenilo samo smrt obeh. A Lantné je bil zaljubljen: hotel je še živeti. Umreti je bil pripravljen samo, če bi ne bilo drugega izhoda.

In tako se je porodil v njegovi glavi smeli načrt,

vdreti v Luvér z rokovnjači kolikor mogoče naglo nato, ko pojde Manfred vanj.

Tistih par dni, ko je bil Manfred zaprt v svojem stanovanju v ulici Froamantel, je porabil Lantné v to, da je pregovoril glavne poveljnike rokovnjačev: kralja Tunskega, vojvodo Egiptovskega, cesarja Galilejskega in njih najvažnejše grofe in podložnike — same osebe, ki se bomo imeli nedvomno še priliko seznaniti z njimi.

Lantné je naletel na precej živahen odpor: njegov predlog se je zdel — kar je popolnoma umevno — sama blazna predrznost. Hrabri tovariši se niso spuščali v takšna podjetja, ako niso vedeli, da imajo tehten vzrok — to je, ako se niso nadejali od njih bogatega dobička.

Obupavši nad uspehom, je zahteval Lantné naposled glavno skupščino vsega rokovnjaštva.

Ta skupščina se je vršila na predvečer dne, ko je šel Manfred v Luvér.

Tisto noč je pridrl v Dvor Čudežev osem do deset tisoč moških in žensk in se razvrstilo v najboljšem redu; cigani in ciganke s svojimi tamburini, pokvečenci in capini vseh vrst, in vse veličanstvo rokovnjaških dvorov s svojimi dostojanstveniki.

Globoko molčanje je počivalo nad to množico.

Vsak je vedel, da se niso zbrali na pojedino.

Pili so kljub temu. Prostor je bil poln miz; okrog njih so stali stoli.

In zdajci so pohiteli med vrstami podaniki, grofje, pisarji in drugi uradniki rokovnjaških bratovščin — same razcapane in strašne prikazni — in v par minutah je bil sleherni brat poučen o namenu nocojšnjega sestanka.

Vzdihnilo se je veliko mrmranje, zamolki šum posvetujočih se ljudi. Trajalo je dobrih deset minut.

Nato so izpregovorili po vrsti vsi veliki poveljniki. Prvi je govoril kralj Tunski.

Ime mu je bilo Trikot.

Čez dan je opravljal pošteni in dobičkanosni posel berača, ponoči pa še pošteneši in dobičkanosnejši posel tatu in razbojnika. Ta zaposlenost pa ga ni utrudila nikoli; narobe, našel je še čas, da je zlagal balade, ki jih je pel tovarišem, kadar je bil dobre volje.

Bil je človek sumljiv in neprikrupen že po svoji zunanosti.

Vzpel se je na sod ter izpregovoril z močnim glasom:

»Radi imamo svojega brata Manfreda. Toda mi se ne maramo spuščati v aventuro, ki utegne imeti strašen izid in še strašnejše posledice za mir v našem kraljestvu. Povedal sem svoje mnenje.«

Obče molčanje je pozdravilo ta govor, govorjen z ostrim, hreščečim glasom in spremljan s strastnimi gestami.

Vse je čakalo, da se oglase še drugi poveljniki.

Lantné, ki je stal ob znožju prestola, to je poleg soda, kamor se je bil povzpел Trikot, si je lesnobo grizel ustnice.

Cesar Galilejski se je izrekel istotako zoper njegov predlog.

Začel je hrup; glasno prerekanje se je razvilo med vsemi skupinami.

Res je bila večina te množice pripravljena, ne brgati se za pomisleke in pohititi z vso svojo silo Manfredu na pomoč.

Tudi avtoriteta poveljnikov je bila tolikšna, da si nihče ni upal ugovarjati ukrepu.

Zda'ci pa se je zgenila množica okrog prestola kralja Tunskega.

Pred Trikotom se je pojavila suha ženska postava nenadoma v rdeči luči bakelj.

»Ciganka!«

Ta klic je zadonel od vseh stram.

»Ciganka hoče govoriti!«

Nastalo je čudno molčanje.

Prizor v tem trenutku ni bil brez nekakšne divje večine: trg Dvora Čudežev, z desettisoč ljudmi, moškimi in ženskami, ljutih in bledih, strašnih in prepadenih obrazov, mrgolečimi okrog ognjev; kroginkrog trga hiše s koničastimi strehami, okna z drobnimi stekli v svinčenih obročkih, odbijajočimi rdeče bleščanje smolnatih bakelj; na sredi — prestol kralja Tunskega.

(Nadaljevanje prih.)

Kolesarji pozor!

Sezona za vožnjo s kolesi je končana. Sedaj je treba skrbeti za bližnjo pomlad. Pustite Vaša kolesa z malimi stroški čez zimo temeljito popraviti in kolo bo spomladi kakor novo. Kolo vzame popolnoma narazen, emaillira, ponikla, vse ležaje temeljito očisti, zbrusi ter na novo z najboljšo vazelinno namaže in zopet sestavi, tako, da ste za prihodnje leto s kolesom popolnoma preskrbljeni, največja specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma. Shramba koles in motorjev čez zimo. Brezkonkurenčne cene. Točna in solidna postrežba!

Zgubil sem šofersko legitimacijo z denarnico od Melja do Nove vasi. Legitimacija se glasi na ime Peter Varič pri g. Mijašku, Tattenbachova ul. 13. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi pri omenjenem gospodu.

Gramofone, šivalne stroje, otroške vozičke in kolesa popravila najboljša specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14, Nasproti Narodnega doma. 602

Soho in črkoslikanje, vedno na noveši vzorci na razpolago izvršuje poceni hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria« X

Sposobna mlada poročena brez otrok iščeta v Mariboru ali okoli dobro gostilno v našem. Posredovalci izključeni. Ponudbe pod »Januar« na upravo lista. 3954

Premog Pektlenica brez smradu in kamenja, malo pepela, 16 vozovih Din 38.— franko dom. B. Guštin, Cankarjeva 24, telefon 2499

Spalne sohe, politirane, najmoderneje, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

V našem dam

ma'no dobro idočo trgovinico. Potreben kapital ca 8000 Din. Dopise pod »Pentabele« na upravo lista. 26

Prodajam kompletno mehko spalnico za Din 2.500. Mizarstvo, Strossmaierjeva ul. 10. 52

Starejšega osamljenca ali osamljenko sprejme poštena družina v dosmrtno oskrbo v lastni hiši. Koroška c. 10.

Blanec ali trgovski sluga išče službe, je trezen, pošten in varen tudi poliskega dela. Naslov v upravi »Večernika«. 57

Prazno soho, srednje veliko, oddam posamezni osebi z lastno opravilo. Kuhati se ne dovoli. Cena Din 200. Stritarjeva ul. 5 I. 44

Razne godbene instrumente prodam. Petrovič, Pobrežje, Zagata 3.

BRIKETI, Melovšek, Tattenbachova 13, tel. 2457.

Radi selitve prodam: spalnico iz mehkega lesa, velik spalni divan, mizo za jedilnico s 4 stoli, toaletno mizo, mahagonijev salon ter razne druge stvari. Vprašati v Tattenbachovi ul. 2 med 13. in 14. uro.

Solčno stanovanje v Tattenbachovi ulici z dvema do tremi sobami (ena vogalna soba) oddam takoj. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Takojšnja vselitev«.

Dve opremljeni sobici oddam dvema gospodoma. Koseskega ulica 35. 37

V mojem oddelku ostan-kovbroda am

snežne cevle
za dame znamke
'Wimpasing' par 72 Din
Franc Kormann, Maibor
Gosonska ul. 3

Inserirajte
v
»Večerniku«

Zahvala

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom prebridke izgube naše iskrenoljubljene, nepozabne mame in tete, gospe

Marije Fürst, roj. Korošec

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem lepega cvetja in vsem, ki so blago pokojnico spremili na njeni zadnji poti.

MARIBOR, ORMOŽ, dne 7. januarja 1931.

»JUTRO«

svojim naročnikom in čitateljem!

Da omogoči »Jutro« svojim prija'eljem nakup krasnih slovenskih knjig tudi v Mariboru, se dobe v »Jutru« razpisane zbirke v

Hitite, da ne zamudite ugodne prilike!
Zbirke se dobe samo do 10. februarja 1931.

podružnici Tiskovne zadruge
v Mariboru, Aleksandrova cesta 13

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROŽOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DEBELA v Mariboru.